

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

A legnemesebb segítő szándék

Az iparvállalatoknál és más helyeken dolgozó emberek nemcsak segítő szándéka, a szocialista munkaverseny támogatása nélkül aligha lennének ott, ahol vagyunk új rendszerünk fejlettségében, építésében. S ha bármilyen tökéletesség is tesszük, reformáljuk gazdaságirányítási rendszerünket, a mindennapi termelőmunka, a vállalati gazdálkodás hatékonysága csak akkor javulhat megfelelő mértékben, ha a szocialista munkaverseny-mozgalom eszelekvően segít. Tudom, hogy üres kapukat döngöttek, amikor ezt szóvá teszem. Mi ebben az új? — kérdezhettek nyugodtan. Azt válaszolom rá, hogy semmi, hiszen a gazdasági vezetők is jól tudják ezt, és tisztában vannak a versenymozgalom segítő erejével. Nem is egyszer hallottam vállalati ünnepeken, amikor kitüntették a gyárat, hogy kiváló eredményeik elérésében nagyon sokat köszönhetnek a szocialista brigádok kezdeményezéseinek, versenyének. Nem valószínű, hogy csak muszájból mondták, szöfték bele az ünnepi beszédebe e szavakat.

A munkaverseny-mozgalom első, kezdeti szakaszában voltak bizonyos erőltetések, hibák. Egy-két kiszemelt embernek egész sereg segítő játszott a kezére, s úgy könnyen kiugrott akár ezerszázalékos teljesítmény is. Persze abban az időben inkább csak termelési versenyként kezelték az egész dolgot. Azok az eredmények nem voltak reálisak, a verseny a munkamenet valós körülményei között lehet igazi és igaz. A mostani szocialista munkaverseny nemcsak termelési verseny, hanem sokkal több annál, amit jól kifejez az ismert hármas célkitűzés: „Szocialista módon élni, dolgozni, tanulni.”

Mondjam már, hogy mit is akarok ezzel a versenyrel? Mondom: tovább kell fejleszteni, tökéletesíteni a szocialista munkaversenyt. Úgy is kifejezhetem magam, hogy magasabb szinten kell a versenyt is folytatni. Ezt a kifejezést ugyan nem használja pártunk Központi Bizottságának december elsején meghozott határozata, amelyben jelentős helyet szentel a szocialista munkaverseny tökéletesítésének, az ember mégis ezt olvassa ki belőle, így értelmezi. Teszi ezt azért is, mert hiszen a tízedik kongresszuson világosan megfogalmazták és kimondták, hogy a szocializmus építését magasabb szinten kell tovább folytatni hazánkban. S mi lenne más a szocialista munkaverseny, a brigádok nemes mozgalma, mint a szocializmus építésének legaktívabb cselekedete?

A magasabb szint, nem jelent az semmiféle ördögösséget, legfeljebb azt, hogy jobban, okosabban, hasznosabban végezzük tennivalóinkat. A munkaverseny továbbfejlesztésének megvannak a legkitűnőbb feltételei: az eddigi eredmények, a dolgozók segítő szándéka és a támogatás. „A Központi Bizottság szükségesnek tartja — olvashatjuk határozatában —, hogy a szocialista öntudat és az anyagi érdekelttség kettős pillérére építve tovább fejlődjön, újabb lendületet kapjon a szocialista munkaverseny-mozgalom, feladatait társadalompolitikai és gazdaságpolitikai céljainkkal fokozottabb összhangban határozzák meg.”

Hogyan, s mit tegyenek ennek érdekében? A határozat pontos választ, tanácsot ad erre is: „A munkaverseny általános céljait a negyedik ötéves tervvel összhangban kell meghatározni és a versenyt elsősorban azokban a munkahelyeken kell kezdeményezni, ahol a versenycélok és feladatok a dolgozókhoz közel állnak, konkrétan meghatározhatók és lehetőség van az eredmények reális számbavételére, s annak a verseny résztvevői által történő ellenőrzésére.” A dolgozók ezernyi ötletet adhatnak és adnak is, ha kérdezik őket. S ha így történik, aligha lesz „íróasztalszaga” a vállalásoknak. Nincs kényelmetlenebb a kérdező számára, de gondolom, a munkás számára sem, mint amikor arról érdeklődnek nála, hogy milyen feladatot vállaltak, versenyükben melyek a lényegesebb célkitűzések, s a kérdező brigádtagnak fogalma sincs, de nem is nagyon lehet, hiszen azt „versenyfelelős” készítette el számukra az irodában. Amellett, hogy kényelmetlen az ilyen szituáció, de benne szinte felnagyítva jelentkezik a verseny lebecsülése, a dolgozók lebecsülése, hiszen akarva vagy akaratlanul megkerülték őket, a hátuk mögött határoztak a nevükben.

Az ilyen munkaverseny-szervezés keveset ér. Ebből egyenesen következik, hogy nem lesz érdekelttség, a brigádok tagjainak nem nyílik lehetőségük arra, hogy ellenőrizhessék eredményeiket, számon tartásuk állásukat. A versenyben közel kell menni a munkavégző emberhez, a verseny segítséget nyújthat az egyéni és a közösségi tevékenység minél teljesebb kibontakozásához. A célok meghatározásában persze „súgni” kell a brigádoknak, informálni kell a gyár minden dolgozóját a vállalati feladatokról, a várható beruházásokról, a piaci lehetőségekről és mindenről, aminek bármilyen kapcsolata is van a munkahely életével.

Ebben a munkaverseny-mozgalomban legstabilabb forma a brigád. A Központi Bizottság határozata így fogalmaz: „A szocialista brigádok, mint a dolgozó tömegek öntudatos kollektívái, továbbra is töltse be úttörő, mozgósító és példamutató szerepet a munkában, a termelésben, a művelődésben, a közösségi életben, érvényesítsék a kölcsönös segítség elvét, lépjenek fel a munka- és technológiai fegyverem lazaságai ellen, harcoljanak a minőségért.”

A határozat arra is felhívja a figyelmet, hogy a szocialista munkaversenyben élen járó emberektől ne sajnálják a megbecsülést, az elismerést. Kik kapjanak jutalmat, kitüntetést? Nyilván a legjobbak, csak arra vigyázzanak a vállalat gazdasági vezetői, hogy az elbírálás ne tárt ajtók mögött történjék, hanem a nagy nyilvánosság előtt.

Kitűnik tehát a párt határozatából, hogy nem kell új alapokra helyezni a szocialista munkaversenyt, de tovább kell azonosítani és magasabb szinten folytatni. Ehhez szükséges a megértés, a támogatás, az elismerés, a nyilvánosság.

Gazdag István

Gyári hitel otthonteremtéshez

A lakásépítés vállalati támogatása

A vállalatok is sokat tehetnek azért, hogy minél többet s minél előbb juthassanak lakáshoz — bizony igen nagy számú — várakozók közül. Az sem lehet vitás, hogy a dolgozók mielőbbi lakáshoz juttatása végső soron vállalati érdek is.

Szegeden is ebből a felismerésből táplálkozik a lakásépítés vállalati támogatása. Meg abból a tényből, hogy a hűséges, régi dolgozókat a nekik nyújtott kamatmentes kölcsönrel még inkább az üzemhez köthetik, ez a segítő gesztus újabb színt jelent az egyén és a munkasközösség között. Így van ez például a Kenderfőné és Szövőipari Vállalat mindhárom szegedi gyárában is.

A KSZV-nél először 1969-ben adtak kamatmentes, hosszú lejáratú kölcsönt a dolgozók lakásépítéséhez. Az úgynevezett R alapról, vagyis a részesedési összegből évről évre többet fordítottak erre a célra. Tavaly 150 ezer forintot adtak — 30 dolgozó részesült kölcsönben. Idén 300 ezer forint áll rendelkezésre. 80 dolgozónak tudtak támogatást adni. Közben már az előző években adott kölcsönök törlesztése is növeli a támogatási alapot — havonta 15 ezer forint jön be a visszafizetésekből.

Kik kapnak kamatmentes kölcsönt a vállalattól? Itt is, mint a többi kölcsönadó üzemben, elsősorban a szociális helyzet, a rászorultság alapján folyósítják a kölcsönt. Eddig 30 dolgozót részesítettek ilyen támogatásban, jobbra szegedieket; a vállalat szentesi és bácsalmási üzemében sokkalta kisebb az igény.

A Szegedi Konzervgyárban idén 200 ezer forint áll rendelkezésre ilyen irányú támogatáshoz. Az 1969-es 50

persze 160 forintjával s ennél magasabb „tarifával” törlesztők is, egyes dolgozók maguk is ezt kérik, mihamarabb szeretnék letudni adósságukat.

Az utóbbi két évben 110-en kaptak kölcsönt: ennek háromnegyed része fizikai munkás. Három év alatt 33 fiatal dolgozó is részesült ilyen segítségben. A kölcsönadó és -vevő közt szabályos szerződéses viszony jön létre minden egyes esetben (miután az igény a gazdasági és mozgalmi vezetők elbírálta). A szerződésben az is benne foglaltatik, hogy a dolgozó fenntartja munkaviszonyát a vállalattal; ellenkező esetben egy összegben s kamattal kell fizetnie.

Jövőre — mint azt a kollektív szerződésben, illetve a lakásépítési támogatásra vonatkozó mellékletben szabályozták — a részesedési alapról további 200 ezer forintot juttatnak a dolgozók szövetségének, társas- és családiház-építésére a KSZV-nél.

A Szegedi Ruhagyárban 1970-ben 300 ezer forintot biztosítottak lakásépítési-vásárlási célra a részesedési alapról. Idén 60 ezer forintot tudták hozzátenni a törlesztésekből visszatérülő s így újra kiadható összeghez. Öt évre és kamatmentesen, az igazgatási osztály és a dolgozó által kötött szerződés alapján folyósítják a kölcsönt. Eddig 30 dolgozót részesítettek ilyen támogatásban, jobbra szegedieket; a vállalat szentesi és bácsalmási üzemében sokkalta kisebb az igény.

A Szegedi Konzervgyárban idén 200 ezer forint áll rendelkezésre ilyen irányú támogatáshoz. Az 1969-es 50

ezer forintos kezdéshez képest ez szép emelkedést mutat. A kérelmeket itt is a rászorultság, a szociális helyzet szerint bírálják el. Elsősorban a nagycsaládosok, a gyermeküket egyedül nevelő anyák, a fiatal házások részesülnek a kedvezményes gyári kölcsönből.

A Szegedi Textilművekre, mint a Pamutnyomóipari Vállalat gyáregységére, a nagyvállalat lakásépítési kölcsönösabályzata vonatkozik. A PNYV-nél is a vállalati kollektív szerződés mellékletében szabályozták az építési alap képzését, felosztását, a törlesztés feltételeit. Mint a szabályzat kimondja, ezt a támogatást a vállalat „kamatmentes kölcsönnyújtás formájában eszközöli, illetve tízéves további munkaviszony-vállalás esetén a kölcsön alább meghateázott részét elengedi”. A textilművekben sok a fiatal, így érthető az a törekvés, hogy minél több fiatal részesüljön kölcsönben; a szabályzat szerint az összeg 30 százalékat 25 év alatti fiatal házaspárok kaphatják. A tízéves további munkaviszonyt vállaló dolgozóknak évenként a visszafizetendő kölcsönösszeg 2 százalékát engedik el a PNYV-nél.

A textilművek dolgozói 1969-ben 200 ezer, 1970-ben 65 ezer, idén pedig 100 ezer forintot kaptak a nagyvállalati alapról lakásépítésre, illetve vásárlásra. Idén 12 dolgozójuknak juttattak a pénzből.

Jó lenne ezeket a törekvéseket mind jobban kibontakoztatni, s nemcsak a fenti gyárakban, hanem az egyelőre még „résztveletlenek” tűnő vállalatoknál is.

S. M.

Holnap összeül az országgyűlés

Az országgyűlés hétfőn, holnap kezdődő, s ebben az esztendőben utolsó ülészakán — a napirendi javaslat szerint — a jövő esztendő költségvetéséről döntenek a képviselők.

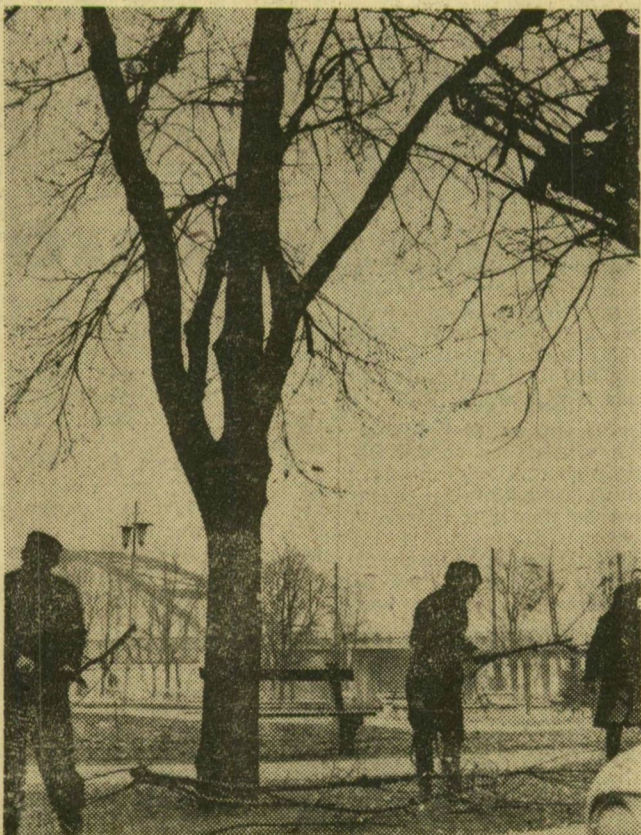
A költségvetési törvényjavaslat előkészítésén 15 állandó bizottság munkálkodott, s a tanácskozássorozat vitáiban csaknem száz képviselő kért és kapott szót. Részletes, ágazati bontásban is elemezték a népgazdasági terv és a költségvetés összefüggéseit. Elmélyült, alapos munkájuk bizonyította, hogy a bizottsági üléseken elhangzottakat tartalmazó jegyzőkönyv terjedelme meghaladja az ezer oldalt.

ENSZ-döntés a baktériumfegyverekről

Az ENSZ-közgyűlés 24. ülészakája 110 szavazattal és 1 tartózkodással jóváhagyta a baktériumfegyverek, valamint a mérgező vegyianyagok kidolgozásának, gyártásának és felhalmozásának betiltásáról és a fegyverek megsemmisítéséről szóló egyezményt. A közgyűlés egyidejűleg határozatot hozott, amelyben minden államot felszólít, hogy tartózkodjék a katonai célokra szolgáló mérgező vegyianyagok további kidolgozásától, gyártásától és felhalmozásától.

Az egyezmény azonnali hatállyal életbe lép, aláírásra nyitva áll valamennyi állam számára és ratifikálhatja minden ország, amelynek kormánya az aláírók között szerepel. A ratifikációs okmányokat a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányainál kell letétbe helyezni.

Metszik a fákat

Ilyenkor, tél elején szabadítják meg a fákat a fölösleges ágak, gallyak terhelésétől. A Tisza-parti sétányon is ilyenkor gyűlnek halomba a gallyak. (Első képünk.) — Szörög környékén is füstben áll a határ az utak mentén. Égetik a halomba gyűjtött, levágott ágakat. És ez a füst nemcsak a metszés jele. Pár évvel ezelőtt a levágott gally még értéknek, jó tüzelőnek számított. Ma már csak eltakarítandó tehernek